

Roll No.

D-3325

**B. A. (Classics) (Part I)
EXAMINATION, 2020**

VEDA

(Optional)

Paper Second

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. अधस्तनेषु मन्त्रत्रयं यास्कमनुसृत्य व्याख्येयम्— 20
- (क) रुशद्वत्सा रुशती श्वेत्यागादारैगुकृष्ण सदनान्यस्याः ।
समानवन्धू अमृते अनुची घावावर्णं चरत आमिनाने ॥
- (ख) दासपत्नी रहिगोपा अतिष्ठन्निरुद्धा आपः पणिनेव गावः ।
अपां विलमपिहितं यदासीदृत्रंजघन्वाँ अजतद्ववार ॥
- (ग) विद्या ह्यै ब्राह्मणमाजगाम गोपाय मा शेवधिष्टेहमस्मि ।
असूयकायानृजवेऽयताय नमाब्रूया वीर्यवती तथास्याम् ॥
- (घ) उतत्व पश्यन्न ददर्श वाचमुतत्वः शृण्वन्न शृणोत्येनाम् ।
उतोत्वस्मै तन्वं विसम्रे जायेव पत्य उशती सुवासः ॥

(A-97) P. T. O.

[2]

D-3325

(ङ) अक्षण्वन्तः कर्णवन्तः सखायो मनोजवेष्वसमा बभूव ।
आदध्नास उपकक्षास उत्वे हूदा स्नात्वा उत्वेददृशे ॥

2. मंत्राः सार्थकोह्यनर्थको वेति ? यास्कदिशा वर्णयत । 10

अथवा

आख्यातलक्षण निरूपणं यास्कमनुसृत्य साधयत ।

3. अधोलिखितेषु त्रयाणां पदानां यास्कमनुसृत्य निर्वचनं
प्रदर्शनीयम्— 10

(i) आचार्यः

(ii) हिरण्यम्

(iii) आदित्यः

(iv) रात्रिः

(v) अहः

4. अधस्तनेषु त्रयाणां प्रश्नानामुत्तरं देयम्— 10

(i) अधमाः पाठकाः के ?

(ii) विवृत्तेः निदर्शनं कदा भवति ?

(iii) अनुदात्तस्य प्रदर्शनं कुत्र भवति ?

(iv) यकारस्य जकारोच्चारणं कदा कदा भवति ?

(v) तर्जन्याः नमनं कुत्र भवति ?

(vi) षकारस्य खकारोच्चारणं कुत्र कुत्र भवति ?

5. अधोलिखितेषु त्रयाणां प्रश्नानामुत्तरं देयम्— 15

(i) के हस्तदोषाः ? इति याज्ञवल्क्यदिशा प्रतिपादयत ।

(A-97)

[3]

(ii) पाठके कतिगुणाः भवन्ति ?

(iii) प्रचयः किमस्ति ?

(iv) शिष्याणामुपदेशार्थं कीदृशी वृत्तिः ?

(v) गुंकारः कति विधः ? इति विलिखत ।

(vi) स्वरित भेदान् सोदाहरणं निगदत ।

6. कीदृशाः पुरुषाः वर्णानां समुचितोच्चारणे असमर्थाः ? 10

अथवा

सप्त हस्तदोषाः के ? दोषरहित पाठेन कस्य लोकस्य वाप्तिः ?

D-3325

(A-97)